

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ועדת מכרזים

21 אוקטובר 2025
כ"ט תשרי, תשפ"ו
כ"ט תשרי תשפ"ו

הבהרה

פרוטוקול ועדת המכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי הספק. התקשרות עם הספק תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המשרד.

פרוטוקול מס' 43/25

נושא לדיון: פניה לאישור התקשרות בפטור ממכרז עם הסוכנות היהודית

לפי תקנה 3(19)(א) לתקנות חובת המכרזים

לטובת הקמת פרויקט "הצפון קורא לנו - תוכנית לעידוד הצמיחה הדמוגרפית בצפון"

תקופת ההתקשרות: שנה + אופציה להארכה בשנתיים.

היקף ההתקשרות: 1,000,000 ₪ (כולל מע"מ)

סיווג ההתקשרות: פטור ממכרז בהתקשרות עם הסוכנות היהודית לפי תקנה 3(19)(א) לתקנות

חובת המכרזים

תקנה תקציבית: 04630312

חברי ועדה: מר יוחנן מאלי, המנהל הכללי - יו"ר

עו"ד מיכל הרשקו - אברהם, לשכה משפטית - חברה

גב' הדר שטינמץ, סגנית חשבת בכירה - חברה

משתתף נוסף: מר בן שי – מרכז בכיר השכלה ותעסוקת צעירים (להלן - **הגורם המקצועי**)

1. רקע וצורך לאומי:

1.1. רשות הצעירים (להלן – **הרשות**) במשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי (להלן – **המשרד**) יוזמת ומובילה פרויקטים מרכזיים לצעירים וצעירות, במטרה לקדם את השתלבותם בחברה הישראלית. הרשות פועלת למימוש הפוטנציאל האישי של כל צעיר וצעירה, תוך חיזוק תחושת השייכות, פיתוח מנהיגות, והנעת תהליכים חברתיים וכלכליים בפריפריה.

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ועדת מכרזים

1.2. מעבר לעיסוק במענים מסורתיים לצרכי הצעירים, הרשות פועלת באופן אקטיבי לקידום מעורבותם והשתתפותם באופן פעיל בחברה הישראלית, בין היתר, באמצעות פיתוח תודעה ומיומנויות, הקניית כלים חברתיים ואזרחיים על ידי פיתוח תחום הצעירים ברשויות המקומיות, במטרה לאפשר לצעירים להיות מעורבים כגורמים משפיעים במרחב הציבורי שהינו קריטי לעתיד המדינה, כל זאת בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2880 מיום 23.7.2017, בדבר "הקמת רשות צעירים ושיתוף צעירים וצעירות בגופים שונים בקבלת החלטות ובהתוויית מדיניות", במסגרתה הוקמה הרשות, כדי "לקדם את מימוש הפוטנציאל הגלום באוכלוסיית הצעירים והצעירות ולהגביר את מעורבותם בעניינים הציבוריים מתוך הכרה בהם כמנוע צמיחה חברתי וכלכלי".

1.3. צעירים כמנוע צמיחה – מאחר ואזור הצפון מתמודד עם אתגרים חברתיים, כלכליים ודמוגרפיים, רואה המשרד בצעירים כמפתח מרכזי לצמיחה ארוכת טווח באזור. מעורבותם בתהליכי שיקום והתחדשות קהילתית חיונית להאצת הפיתוח ולבניית עתיד מבוסס, יציב ומשגשג. מעורבותם קריטית לעיצוב זהותם החברתית והאזרחית, ולבניית מערכת יחסים חיובית עם מוסדות המדינה – יחסים המהווים את הבסיס לצמיחת דור המנהיגות העתידי של ישראל.

1.4. בשנתיים האחרונות, במהלך "מלחמת התקומה" הפעילה רשות הצעירים, בשיתוף עם מנהלת תקומה, תוכניות ומענים שיסייעו להשבתם של הצעירים ולביסוס התיישבותם ביישובים המפונים שתחת מנהלת תקומה. תוכניות אלו סייעו ומסייעות אף כיום לחיזוק קהילות הצעירים באזור ותורמות בפועל לצמיחתו החברתית והכלכלית. כעת, מבקשת רשות הצעירים להפעיל תוכנית מקבילה בצפון, שתוביל להתיישבות מחודשת של צעירים בו ותחזק את היישובים שפנו המאופיינים בריכוז נמוך של צעירים כתוצאה ועקב מלחמת התקומה.

1.5. שילוב הצעירים בפעולות קהילתיות בצפון אינו רק ייצוג סמלי – אלא מהלך אסטרטגי בעל השפעה ממשית:

1.5.1 **דיוק מדיניות קהילתית** – קולם הייחודי של צעירים ממגוון רקעים מביא זוויות הסתכלות רעננות, שמאפשרות התאמה טובה יותר של התכניות לצרכים המקומיים, ומובילות לקבלת החלטות מדויקות, רלוונטיות ומשפיעות.

1.5.2 **הגברת האמון והמעורבות** - שילוב צעירים בתהליכים קהילתיים מצמצם את פערי האמון, מחזק את תחושת השייכות, ומעודד מעורבות פעילה של דור העתיד בעיצוב המציאות המקומית.

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ועדת מכרזים

2 המענה:

מלחמת התקומה שפרצה בשבעה באוקטובר השפיעה באופן ניכר על יישובי הצפון. 43 יישובים פונו מתושביהם, ועם חזרתם הביתה ליישובי הצפון, נמצאת המטרה של הקהילות שם והפיכת יישובי הצפון ליעד אטרקטיבי עבור צעירים חיזוק כיעד מרכזי שאינו נעדר אתגרים. על פי נתונים שנמסרו לידי המשרד מ..... - ב-88% מהיישובים המפונים בצפון חזרו פחות מ-75% מהתושבים, וב-25% מהיישובים שפנו חזרו פחות ממחצית התושבים¹. על מנת לתת מענה לאתגר הדמוגרפי הנוכחי, רשות הצעירים, יחד עם אגף צעירים בסוכנות היהודית, מבקשים להקים פרויקט משותף תחת השם: **"הצפון קורא לנו: חיזוק הצמיחה הדמוגרפית בצפון"**, שיתמקד בחיזוק הצעירים כמנועי שינוי קהילתי, תוך מיצוב וחיזוק יחידות הצעירים ברשויות המקומיות בצפון, יצירת פלטפורמה לפעולה ויזמות בקרב הקהילות, שיכלול תמיכה במענים מגוונים לצעירים בשיתוף גופים אזרחיים בשילוב עולים צעירים, ויפעל ליצירת אקו-סיסטם אזורי שיחזק את ההתיישבות הצעירה ויבטיח את עתיד הצפון דרך חיזוק הקהילות המקומיות.

2.1 הצלחתו של הפרויקט תימדד ביכולתו לחזק את הקהילות באמצעות צעירים, הן דרך חיזוק יחידות הצעירים הרשותיות ומיצובן כגופים מקצועיים מובילים בתחום הצעירים ברשויות המקומיות ובאזור כולו, והן בתמיכה בארגוני חברה אזרחית הפועלים להתיישבות צעירה ו/או המקיימים תוכניות צעירים שונות ביישובים, במשימת השארת הצעירים בצפון.

2.2 מטרת העל של הפרויקט היא להוות פלטפורמה לצעירים בעלי תחושת שליחות ורצון להשפיע, לפעול בתוך הקהילות בצפון, ולהוביל יזמות חברתית במגוון תחומים. הפרויקט שואף להצמיח שכבת עתודה מנהיגותית צעירה, מגוונת ומחויבת – המורכבת מצעירים ישראלים ועולים חדשים – הפועלים מתוך תחושת שייכות למקום, ומובילים תהליכים של התחדשות קהילתית, חיזוק ההתיישבות, וצמיחה דמוגרפית ארוכת טווח.

3 פירוט הפרויקט -

הפרויקט יתמקד בחיזוק יחידות הצעירים ברשויות המקומיות בצפון, ביצירת שיתופי פעולה עם ארגוני חברה אזרחית הפועלים להתיישבות צעירה, ובמתן תמיכה ומעטפת לתוכניות הפועלות כבר בשטח לקליטת עולים צעירים כחלק מהתיישבות הצעירה בצפון.

הפרויקט יכלול **שלושה רכיבי בסיס מרכזיים**, אשר יחד יצרו תשתית ערכית, קהילתית ויזמית לצמיחה דמוגרפית בצפון:

¹ "נתונים מעודכנים על מפונים מהצפון", מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מאי 2025.

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ועדת מכרזים

3.1 זהות מקומית – זהות ישראלית וחיבור לעם היהודי

תכניות לטיפוח תחושת שייכות וזהות יהודית בקרב צעירים, עולים חדשים וקהילות מגוונות, תוך חיבור עמוק לעם היהודי ולמדינת ישראל. התכניות יחזקו את הקשר בין יהדות התפוצות לישראל, ויעודדו מעורבות פעילה בבניית קהילות מקומיות בעלות ערכים ציוניים. *ברשויות הלא-יהודיות, הדגש ינתן על חיבור לזהות המקומית - ישראלית, מתוך כבוד לגיוון התרבותי והחברתי.

3.2 חיבור לקהילה

שילוב צעירים בקהילות המקומיות באמצעות תכניות הכשרה שונות, מפגשים עם דמויות מפתח וכלים לפיתוח מיזמים קהילתיים. הצעירים שישתתפו בתכניות ההכשרה, המפגשים וכיוב', יובילו לשינוי חברתי מקומי, יחזקו את המרקם הקהילתי, ויעודדו מעורבות אזרחית ותחושת שליחות, מתוך תחושת שייכות, אחריות ושותפות.

3.3 יזמות חברתית בדגש על פעולות לצמיחה דמוגרפית

הצעירים יובילו מיזמים חדשניים בתחומים מגוונים, שיהוו מנוע לצמיחה אזרחית ויחזקו את תחושת החיוניות והאטרקטיביות של הצפון. המיזמים ייצרו הזדמנויות חדשות, ישפרו את תדמית האזור, ויעודדו התיישבות צעירה, תוך חיבור עמוק לקהילה ולמקום.

4. זהות הגוף עמו מבקש המשרד להתקשר:

המשרד מבקש להתקשר עם הסוכנות היהודית, בהתאם לתקנה 3(19)(א) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג – 1993 (להלן – **התקנות**), וזאת בהתאם למפורט בחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, התשי"ג – 1952 (להלן – **החוק**) לפיה הפעילות עומדת במטרות תפקידה של הסוכנות היהודית, ומדובר בהתקשרות ל"מטרות ציבוריות" כהגדרתן בחוק. הוראת תכ"ס 7.6.8 שעניינה התקשרויות עם ההסתדרות הציונית או הסוכנות היהודית קובעת כי "מטרות ציבוריות" על פי נספח א' להוראת תכ"ס זו הינן כל אחד מאלה:

- 4.1 הקמה ביסוס או הרחבה של יישובים קהילתיים, כפריים או חקלאיים.
- 4.2 התפקידים המנויים באמנות כתפקידי ההסתדרות הציונית העולמית או הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, לפי העניין.
- 4.3 עידוד עלייה, העצמת הזהות היהודית עבור יהדות התפוצות, העמקת המורשת, תכניות ביקור בישראל, שליחות בתפוצות, שותפויות בין יהדות התפוצות וישראל, חינוך בתפוצות והנחלת השפה העברית, התמודדות עם אנטישמיות ושנאה לישראל וטיפוח תרבות ומורשת יהודית בתפוצות.
- 4.4 מטרות נוספות שקבעה הממשלה, באישור ועדת העלייה הקליטה והתפוצות של הכנסת.

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ועדת מכרזים

5. מאחר והפרויקט שואף לחזק את ההתיישבות והקהילות בצפון וכיוב', נראה כי הינו בא בגדר "מטרות ציבוריות" כהגדרתן לעיל.

6. **ייחודיותו וניסיונו של השותף – אגף צעירים בסוכנות היהודית**
הבחירה באגף צעירים בסוכנות היהודית נשענת על ניסיון מקצועי מוכח של למעלה מ-15 שנים בהובלת תחום הצעירים ברמה הארצית. האגף מפעיל מגוון רחב של תכניות לצעירים, תוך התמחות בעבודה עם קהלים מגוונים – בהם יזמים צעירים, סטודנטים, צעירים מנהיגים וקהילות בפריפריה. במהלך השנים, האגף שיתף פעולה עם המשרד בהפעלת תכנית מנהיגות אזורית, והוכיח יכולת ביצוע גבוהה, גמישות תפעולית ועמידה ביעדים. שילוב אגף צעירים בסוכנות היהודית עם הרשות במשרד במסגרת הפרויקט מבטיח רמה מקצועית גבוהה, חיבור לשטח, ויכולת לייצר השפעה רחבה ומשמעותית בקרב צעירי הצפון. בנוסף לניסיונו המקצועי, אגף צעירים בסוכנות היהודית מהווה חוליה מקשרת בין יחידות נוספות בסוכנות היהודית, המציעות מעטפת רחבה ומשלימה לתכניות הפועלות בצפון, הכוללת את יחידת התוכן, התמחות בבניית הכשרות לאנשי חינוך בתחומי זהות יהודית וישראלית; יחידת העלייה והקליטה, הפועלת להעלאת צעירים לישראל, הפעלת מרכזים לקליטת עולים צעירים; מערך העסקים, התומך ביזמים צעירים באמצעות הלוואות, מענקים ומנטורינג; מערך החירום המוביל תכנית הכשרה לניהול קהילות במצבי חירום ואף חיבור לשותפויות עם קהילות יהודיות ברחבי העולם, המחזקות את הקשר לעם היהודי ולמדינת ישראל. שילוב זה מאפשר לפרויקט להציע מענה הוליסטי, מקצועי ורלוונטי לצרכים של צעירים בצפון, תוך חיזוק ההתיישבות, הקהילתיות והזהות היהודית-ישראלית.

6.1 הניסיון המצטבר מהפעלת הפרויקט מדגים את יכולתו של האגף לרתום שותפויות ממשלתיות, רשויות מקומיות ואזוריות, להפעיל תכניות רב-תחומיות, ולייצר השפעה ארוכת טווח על קהלים צעירים. התכנית שימשה גם כמודל לשיתוף פעולה בין-מגזרי, והיוותה בסיס לפיתוח תכניות נוספות המשלבות זהות, יזמות וחיבור לקהילה.

6.2 ניסיון נוסף ומשמעותי בא לידי ביטוי בהפעלת תכנית הסטודנטים "בוחרים מחר" תכנית הדגל של אגף צעירים בסוכנות היהודית, הפועלת בהצלחה מעל 15 שנה, עם למעלה מ-3,000 בוגרים מכל רחבי הארץ. התכנית מיועדת לסטודנטים ומטרתה לפתח מנהיגות צעירה, מחויבות אישית וקהילתית, ויזמות חברתית, תוך חיזוק הזהות היהודית והקשר לעם היהודי. באמצעות שילוב של ליווי אישי, סדנאות, פעילות קהילתית והתנסות מעשית התכנית מאפשרת לצעירים לקחת חלק פעיל בעיצוב פני החברה הישראלית, ולהוביל שינוי משמעותי בסביבתם. ייחודה של

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ועדת מכרזים

התכנית הוא ביכולתה לחבר בין צעירים מרקעים שונים, ליצור רשת מנהיגות ארצית, ולהעניק כלים ליזמות ופעולה ערכית, מקצועית וקהילתית.

6.3 **התקשרויות דומות עם גופים ממשלתיים אחרים:** הסוכנות היהודית הצהירה (כמפורט בהצהרתה מיום 28.9.25) כי היא אינה מבצעת התקשרויות דומות עם גופים ממשלתיים אחרים.

6.4 **היתכנות לעריכת מכרז פומבי או הליך תחרותי אחר בנושא ההתקשרות ובהתאם לתקנה 1 ב לתקנות** - ההתקשרות המבוקשת עם הסוכנות היהודית הינה בהתאם להוראת החוק למעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, התשי"ג – 1952. ההתקשרות הינה בהתאם למטרותיה הציבוריות של הסוכנות היהודית, שהינה תאגיד ייחודי בתחום פעילות זה, ונוכח היות ההתקשרות באה בתחומי פעילותיה, ובכלל זה פיתוח הארץ ויישובה, וכן הרחבה וביסוס של יישובים, הרי שהינה מייתרת עריכת מכרז פומבי או הליך תחרותי בנושא ההתקשרות.

6.5 **היעדר חשש לניגוד עניינים** - לא נמצא כי קיים ניגוד עניינים אפשרי בהתקשרות עם הסוכנות היהודית בנושא ההתקשרות. הסוכנות היהודית איננה נתמכת על ידי משרד ממשלתי אחר בפרויקט זה ורשות הצעירים במשרד איננה מפעילה תכניות הדומות או הקשורות לפרויקט עם הסוכנות היהודית או עם כל מפעיל אחר.

7 תקצוב והיקף ההתקשרות:

7.1 **מבנה המימון:** הפרויקט ימומן באופן משותף על ידי המשרד והסוכנות היהודית בחלוקה שווה, כלומר 50% במימון המשרד ו-50% במימון הסוכנות היהודית.

7.2 **היקף ההתקשרות:** סך עלות הפרויקט לשנה הראשונה מוערך בכ-1,000,000 ₪. חלקו של המשרד לא יעלה על סך של 500,000 ₪, וחלקה של הסוכנות היהודית יעמוד על סך של 500,000 ₪.

8 **תקופת ההתקשרות:** שנה + אופציה להארכה בשנתיים נוספות.

9 **דיון:** הגורם המקצועי מציג את הבקשה להתקשרות עם הסוכנות היהודית בפטור ממכרז בהתאם לתקנה 3(19)(א) לתקנות.

החלטה

1. בהתבסס על הצהרת הסוכנות היהודית, ולכך כי לא הייתה קיימת התכנות לעריכת מכרז פומבי / הליך תחרותי, הוועדה בחנה את סבירות עלויות הפרויקט ומצאה כי התוכנית עולה בקנה אחד עם מטרות ויעדי המשרד.

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי ועדת מכרזים

2. הוועדה מאשרת לפרסם את הכוונה לביצוע ההתקשרות עם הסוכנות היהודית לפי תקנה 3(19)א לתקנות לטובת ביצוע הפרויקט לעידוד הצמיחה הדמוגרפית בצפון.
3. הכוונה לביצוע ההתקשרות תפורסם באמצעות מודול ניהול ועדות במערכת נעמ"ה באתר האינטרנט הממשלתי, למשך 10 ימים ותשלח הודעה לכל המנויים על קבלת הודעות לפי תקנה 15(ה) לתקנות שתכלול את:
4. פרטי עיקרי ההתקשרות (זהות הגוף עמו מעוניין המשרד להתקשר, תיאור ההתקשרות ומטרותיה, עלות ומשך ההתקשרות).
5. חוות הדעת של היחידה המקצועית.
6. נימוקים לסיווג ההתקשרות כהתקשרות למטרות ציבוריות.

עו"ד מיכל הרשקו - אברהם
לשכה משפטית

הדר שטינמץ
סגנית חשבת בכירה

יוחנן מאל
מנכ"ל המשרד